

Evropská Komise navrhuje novou směrnici, která má zvýšit odolnost kritických subjektů poskytujících základní služby v Evropské Unii

Zdroje:

[Tisková zpráva](#)

[Návrh směrnice](#)

Souhrn

Život evropských občanů a dobré fungování vnitřního trhu Evropské Unie (dále jen EU“) závisí na spolehlivém poskytování služeb zásadních pro společenské nebo hospodářské činnosti v mnoha různých odvětvích. Z tohoto důvodu Evropská Komise (dále jen „EK“) předložila [návrh směrnice o odolnosti kritických subjektů](#), které jsou základem těchto služeb v mnoha důležitých odvětvích.

Tímto návrhem má EK v úmyslu vytvořit rámec pro všechna nebezpečí na podporu členských států při zajištění toho, aby kritické subjekty byly schopny předcházet rušivým incidentům, odolávat jim, absorbovat je a zotavovat se z nich, bez ohledu na to, zda jsou způsobeny přírodními nebezpečími, nehodami, terorismem, vnitřními hrozbami nebo mimořádnými událostmi v oblasti veřejného zdraví, jako je ta, které dnes svět čelí. Návrh se týká deseti odvětví, a to energetiky, dopravy, bankovníctví, infrastruktury finančních trhů, zdravotnictví, pitné vody, odpadních vod, digitální infrastruktury, veřejné správy a vesmíru.

Mezi významná ustanovení patří:

- Členské státy by byly mimo jiné povinny mít **strategii** pro zajištění odolnosti kritických subjektů, provádět **vnitrostátní hodnocení rizik** a na tomto základě **identifikovat kritické subjekty**.
- Od kritických subjektů by se vyžadovalo, aby samy prováděly **hodnocení rizik**, přijaly vhodná **technická a organizační opatření** ke zvýšení odolnosti a **hlásily rušivé incidenty** vnitrostátním orgánům.
- Kritické subjekty poskytující služby alespoň jedné třetině členských států nebo v nich by podléhaly zvláštnímu dohledu, včetně **poradních misí** organizovaných Komisí.
- Komise by členským státům a kritickým subjektům nabídla **různé formy podpory**, přehled rizik na úrovni EU, osvědčené postupy, metodiky, přeshraniční školicí činnosti a cvičení k testování odolnosti kritických subjektů.
- Pravidelná přeshraniční spolupráce s ohledem na provádění směrnice by byla usnadněna prostřednictvím skupiny odborníků, skupiny pro **odolnost kritických subjektů**.

EK rovněž přijala návrh revidované směrnice o sítích a informačních systémech (NIS2), jejímž cílem je zajistit silnou kybernetickou odolnost na straně velkého počtu subjektů. Aby se zajistilo sladění mezi těmito dvěma nástroji, všechny kritické entity identifikované podle směrnice o odolnosti kritických entit podléhaly povinnostem kybernetické odolnosti podle NIS2.

Navrhovaná směrnice bude nyní projednávána v Radě a v parlamentu, přičemž oba musí souhlasit s jejím zněním, než se stane právem EU.

Blíže k obsahu návrhu.

Odůvodnění a cíle návrhu.

Současný rámec ochrany kritické infrastruktury již nestačí k řešení aktuálních problémů kritických infrastruktur a subjektů, které je provozují. Vzhledem k rostoucímu propojení mezi infrastrukturami, sítěmi a operátory poskytujícími základní služby na vnitřním trhu je nutné zásadně změnit současný přístup od ochrany konkrétních aktiv směrem k posílení odolnosti kritických subjektů, které je provozují.

Provozní prostředí, ve kterém kritické subjekty působí, se v posledních letech výrazně změnilo. Prostředí rizik je stále složitější a zahrnuje dnes přírodní rizika (v mnoha případech zhoršená změnou klimatu), státem podporované hybridní akce, terorismus, vnitřní hrozby, pandemie a nehody (jako jsou průmyslové havárie). Operátoři čelí výzvám při integraci nových technologií, jako je 5G a bezpilotní vozidla do svých operací a zároveň řeší zranitelná místa, která by takové technologie mohly potenciálně vytvořit. Tyto technologie a další trendy zvyšují vzájemnou závislost operátorů. Důsledky toho jsou jasné, narušení ovlivňující poskytování služeb jedním operátorem v jednom odvětví má potenciál vyvolat kaskádové účinky na poskytování služeb v jiných odvětvích a také potenciálně v jiných členských státech nebo v celé Unii.

Kromě ohrožení hladkého fungování vnitřního trhu mohou narušení, zejména ta s přeshraničními a potenciálně celoevropskými důsledky, mít vážné negativní důsledky pro občany, podniky, vlády a životní prostředí. Na individuální úrovni mohou narušení skutečně ovlivnit schopnost Evropanů svobodně cestovat, pracovat a čerpat základní veřejné služby, jako je zdravotní péče. V mnoha případech jsou tyto a další základní služby, které jsou základem každodenního života, poskytovány prostřednictvím úzce propojených sítí evropských podniků; narušení jednoho podnikání v jednom sektoru může mít kaskádové účinky v mnoha dalších ekonomických sektorech. A konečně, narušení, jako jsou například rozsáhlé výpadky elektřiny a vážné dopravní nehody, mohou sloužit k narušení bezpečnosti a veřejné bezpečnosti, což vyvolává nejistotu a podkopává důvěru v kritické subjekty, jakož i v orgány odpovědné za dohled nad nimi a za udržování obyvatelstvo v bezpečí.

Návrh nové směrnice je v souladu se stávajícími ustanoveními v oblasti bezpečnostní politiky EU a je i v soulad s jejími ostatními politikami.

Hodnocení účelnosti stávajících právních předpisů.

Směrnice o evropské kritické infrastruktuře (ECI) byla v roce 2019 podrobena hodnocení, jehož cílem bylo posoudit provádění směrnice z hlediska její relevance, soudržnosti, účinnosti, účinnosti, přidané hodnoty EU a udržitelnosti. Hodnocení zjistilo, že kontext se od vstupu směrnice v platnost značně změnil. S ohledem na tyto změny bylo zjištěno, že směrnice má pouze částečný význam. Zatímco hodnocení zjistilo, že směrnice je obecně v souladu s příslušnými evropskými odvětvovými právními předpisy a politikou na mezinárodní úrovni, byla považována za pouze částečně účinná kvůli obecnosti některých jejích ustanovení. Bylo zjištěno, že směrnice vytvořila přidanou hodnotu EU, protože dosáhla výsledků (tj. společného rámce pro ochranu EKI), kterých by jinak nemohly dosáhnout ani vnitrostátní ani jiné evropské iniciativy, aniž by byly zahájeny mnohem delší, nákladnější a méně přesně definované procesy. Jak již bylo řečeno, bylo zjištěno, že některá ustanovení měla pro mnoho členských států omezenou přidanou hodnotu.

Posouzení dopadů.

Posouzení dopadů zjistilo, že upřednostňovanou možností je nahrazení stávající směrnice o ECI novým nástrojem zaměřeným na zvýšení odolnosti kritických subjektů v odvětvích, která navrhovaná směrnice NIS 2 považuje za zásadní. Tato možnost by stanovila minimální požadavky na členské státy a kritické subjekty určené podle nového rámce. Byl by poskytnut postup pro identifikaci kritických subjektů nabízejících služby v několika, pokud ne ve všech členských státech EU. Provádění právních předpisů by podporovalo specializované centrum znalostí v rámci EK.

Tato možnost byla rovněž shledána jako přiměřená a zdá se být politicky proveditelná, protože je v souladu s prohlášeními Rady a Parlamentu ohledně potřeby akce EU v této oblasti. Dále bylo zjištěno, že tato možnost pravděpodobně zajistí flexibilitu a nabídne rámec odolný vůči budoucnosti, který by kritickým subjektům umožnil reagovat na různá rizika v průběhu času. Posouzení dopadů nakonec zjistilo, že tato možnost by doplňovala stávající odvětvové a meziodvětvové rámce a nástroje. Tato možnost například počítá s tím, když určené subjekty splní určité povinnosti obsažené v tomto novém nástroji prostřednictvím povinností ve stávajících, a v takovém případě by od nich nebylo požadováno, aby podnikly další kroky. Na druhou stranu by se od nich očekávalo, že přijmou určitá opatření, pokud stávající nástroje nepokrývají danou záležitost nebo jsou omezeny pouze na určité druhy rizik nebo opatření.